

Θεοδώρα Παπαδοπούλου, Μέλος Ε.ΔΙ.Π. Βυζαντινής Φιλολογίας στον Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σπουδές

- Πτυχίο τμήματος Φιλοσοφικού – Παιδαγωγικού - Ψυχολογικού της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με βαθμό «Λίαν Καλώς».
- Παρακολούθηση μαθημάτων Ελληνικής Παλαιογραφίας και Ιστορίας των Κειμένων στο Μ.Ι.Ε.Τ. επί δύο ακαδημαϊκά έτη (υπό Αγ. Τσελίκας).
- Διδακτορική διατριβή στο τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου με βαθμό «Άριστα». Τίτλος διατριβής: «Συλλογική ταυτότητα και αυτογνωσία στο Βυζάντιο. Συμβολή στον προσδιορισμό της αυτοαντίληψης των Βυζαντινών μέσα από τη λόγια γραμματεία τους (11ος αι.- αρχές 13ου αι.)». Επιβλέπων καθηγητής: Δημήτριος Τσουγκαράκης.
- Διεξαγωγή μέρους της έρευνας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης (Institut für Byzantinistik und Neogräzistik) υπό την επίβλεψη του καθ. Johannes Koder. Παρακολούθηση σεμιναρίων των καθηγητών J. Koder, W. Seibt, C. Cupane.

Ξένες γλώσσες

ΑΓΓΛΙΚΑ	Άριστη γνώση, Proficiency, University of Cambridge.
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ	Πολύ καλή γνώση, Mittelstufe, Goethe Institut
ΣΟΥΗΔΙΚΑ	Πολύ καλή γνώση, Diplom Svenska språket vid Stockholms Universitet, Diplom Svenska språket vid Uppsala Universitet
ΓΑΛΛΙΚΑ	Μέτρια, Χωρίς δίπλωμα

Μεταδιδακτορική έρευνα

Στο Ι.Β.Ε./Ε.Ι.Ε. υπό την επίβλεψη του καθ. Ταξιάρχη Γ. Κόλια με θέμα «Η εικόνα του άλλου μέσα από τη λόγια γραμματεία της μέσης περιόδου».

Υποτροφίες

Από το Ι.Κ.Υ. κατά το πρώτο έτος προπτυχιακών σπουδών λόγω υψηλής σειράς επιτυχίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (σειρά :10^η).

Δημοσιεύσεις

BIBΛΙΟ

- *Συλλογική ταυτότητα και αυτογνωσία στο Βυζάντιο. Συμβολή στον προσδιορισμό της αυτοαντίληψης των Βυζαντινών κατά την λόγια γραμματεία τους (11^{ος}-αρχές 13^{ου} αι.)*, εκδόσεις Συλλόγου προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων, Αθήναι 2015 (εκδεδομένη διατριβή).

ΑΡΘΡΑ – κεφάλαια σε βιβλία

- Michael Psellos und Theodoros II. Laskaris: eine Treffe an den Quellen der Philosophie, in *Junge Römer-Neue Griechen. Ein byzantinisches Melange aus Wien*. Wolfram HÖRANDNER, Johannes KODER, Otto KRESTEN und Werner

SEIBT als Festgabe zum 65. Geburtstag, (hrsg.) Mihailo Popović, Johannes Preiser-Kapeller, Wien 2008.

- Οι όροι ‘Μυσία’ και ‘Μυσός’ στις βυζαντινές πηγές της μέσης και ύστερης βυζαντινής περιόδου (The terms *Mysos* and *Mysia* in the Byzantine sources of the middle and late Byzantine period) in: *HYPERMACHOS. Studien zur Byzantinistik, Armenologie und Geographik. Festschrift für Werner Seibt zum 65. Geburtstag*, (hrsg.) Christos Stavrakos, Alexandra-Kyriaki Wassiliou, Mesrob K. Krikorian, Wiesbaden 2008, 257-281.
- Bizans kolektif kimliği. 11. Yüzyıldan 13. Yüzyıl başına [= Byzantine collective identity. From the 11th until the 13th cent., transl. from the English by Peri Efe], *Toplumsal Tarih* 175 (2008), 72-76.
- Niketas Choniates and the Image of the Enemy after the Latin Capture of Constantinople, in: *Byzantine War Ideology between Roman Imperial Concept and Christian Religion. Akten des Internationalen Symposiums (Wien, 19.-21. Mai 2011)*, (eds.) Johannes Koder and Ioannes Stouraitis, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien 2012, 87-97 (βλ. και Εισηγήσεις).
- The terms “Ρωμαῖος, Ἕλλην, Γραικός” in the Byzantine texts in the first half of the 13th century, *Βυζαντινά Σύμμεικτα* 24 (2014), 157-176 (βλ. και Εισηγήσεις).
- Οι όροι *λαός* και *έθνος* στις βυζαντινές πηγές της μέσης περιόδου (7^{ος} – 13^{ος} αι.), στο *Βυζάντιο, Ιστορία και πολιτισμός. Ερευνητικά πορίσματα, τόμ. Δ΄ Βυζαντινές παράμετροι του σήμερα*, (επιστ. διεύθυνση) Τηλέμαχος Κ. Λουγγής – (με συνεργασία) Δέσποινα Λαμπαδά, εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα 2017, 25-32.
- Τα ονόματα Ρωμαῖος, Ἕλλην, Γραικός κατά τους μέσους βυζαντινούς χρόνους, στο *Ἕλλην, Ρωμαῖος, Γραικός. Συλλογικοί προσδιορισμοί και ταυτότητες*, (επιστ. επιμ.) Όλγα Κατσιαρδή-Herring, Αναστασία Παπαδία-Λάλα, Κατερίνα Νικολάου, Βαγγέλης Καραμανωλάκης, εκδόσεις Ευρασία, Αθήνα 2018, 87-100 (βλ. και Εισηγήσεις).
- The *έσπερία γένη* (*hesperia geni*) in Byzantine literature before and after the first capture of Constantinople (mid-12th- mid-13th c.), στο *Byzantium and the West. Perception and Reality (11th – 15th c.)*, (eds.) Nikolaos G. Chrissis, Athina Kolia-Dermitzaki, Angeliki Papageorgiou, Routledge, Oxon – New York 2019, 245-256 (βλ. και Εισηγήσεις).

Βιβλιοκρισίες /Βιβλιοπαρουσιάσεις

1. [Κωνσταντίνου Ζ΄ Πορφυρογέννητου] Βίος Βασιλείου. Ἡ βιογραφία τοῦ αὐτοκράτορα Βασιλείου Α΄ τοῦ Μακεδόνοσ ἀπὸ τὸν ἐστεμμένο ἔγγονό του. Εἰσαγωγή – μετάφραση – σχόλια Χριστίνα Σιδέρη (Κείμενα Βυζαντινῆς Ἱστοριογραφίας, 19). Εκδόσεις Κανάκη, Αθήνα 2010, *JÖB* (2010).
2. A. Simpson – St. Efthymiadis (eds.), *Niketas Choniates. A Historian and a Writer*, La Pomme d’Or, Geneva 2009, *Σύμμεικτα* 21 (2011) (ηλεκτρονικά).

Συμμετοχές σε συνέδρια /ημερίδες

- The perception of the Ferrara-Florence Synod in the work of four of the main historiographers of the Fall, φορείς διοργάνωσης: 1. ÖAW: Austrian Academy of Sciences, Zentrum Mittelalterforschung Institut für Byzanzforschung, Wien, 2. Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Institutul de Istorie ‘GEORGE BARIȚ’, Cluj-Napoca.

- Byzantine collective identity and self-concept (From the 11th until the beginning of the 13th centuries), in: *The 2010 International Graduate Conference 'Being Byzantine: definitions, limits and realities'. 5-6 March 2010, Oxford*, φορέας διοργάνωσης the Oxford Byzantine Society.
- The image of the other as enemy during the Latin capture of Constantinople according to Niketas Choniates, in: *Byzantine war ideology between Roman imperial concept and Christian religion. Symposium, 19-21 May 2011, Vienna*, organized by the Institute of Byzantine and Modern Greek Studies of the University of Vienna, the Institute for Byzantine Research of the Austrian Academy of Sciences and the Austrian Society for Byzantine Studies.
- 'Romaïos', 'Hellen', 'Graikos': the names in the Byzantine texts of a turning point; the first half of the 13th century, in: *XXIIIth International Congress of Byzantine Studies. Sofia, 22-27 August 2011*.
- The *ἑσπέρια γένη* (hesperia geni) in Byzantine literature before and after the first capture of Constantinople (mid-12th- mid-13th c.), in: *Byzantium and the West: Perceptions and Reality, 12th-15th c., University of Athens, Department of History and Archaeology, History Faculty and National Research Centre. Athens 5-6 September 2014*.
- Τα ονόματα *Ῥωμαῖος*, *Ἕλλην*, *Γραικός* κατά τους μέσους βυζαντινούς χρόνους, στο *Ἕλλην, Ῥωμαῖός, Γραικός. Συλλογικοί προσδιορισμοί και ταυτότητες*, Συνέδριο υπό την αιγίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ, 19-21 Ιανουαρίου 2017.
- Η Υπηρεσία Πληροφοριών στους βυζαντινούς χρόνους, *I' Συνάντηση Ελλήνων Βυζαντινολόγων* (υπό την αιγίδα της Ελληνικής Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών) Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 27 – 30 Νοεμβρίου 2019 (η εισήγηση υπό έκδοση στον τιμητικό τόμο για τον ομότιμο καθηγητή Ταξίαρχη Κόλια).

Σεμινάρια /Εισηγήσεις

1. Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων διάλεξη σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές με θέμα: «Συλλογική ταυτότητα και αυτογνωσία στο Βυζάντιο (11^{ος} αι.–αρχές 13^{ου} αι.)» (22 Νοεμβρίου 2007).
2. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών εισήγηση προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές με θέμα: «Τα ονόματα *Ῥωμαῖος*, *Ἕλλην*, *Γραικός* ως δηλωτικά συλλογικής ταυτότητας στο Βυζάντιο» (11 και 18 Δεκεμβρίου 2008).
3. Στο Τμήμα Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος στη Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία εισήγηση προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές με θέμα: «Συλλογική ταυτότητα στο Βυζάντιο κατά το τέλος της μέσης περιόδου (11^{ος} αι. –αρχές 13^{ου} αι.)» (Ιανουάριος 2011).
4. Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων διάλεξη σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές με θέμα: «Η εικόνα του άλλου στο έργο του Νικήτα Χωνιάτη» (Νοέμβριος 2011).

Διαλέξεις

Διάλεξη με τίτλο «Συλλογική ταυτότητα και αυτογνωσία στο Βυζάντιο» στο Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (19 Ιανουαρίου 2011).

Εργασία

- Υπηρεσία στην Ιδιωτική και Δημόσια Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ως φιλόλογος (1981-2008, 2010-2013, 2013-2021).

Ακαδημαϊκή εμπειρία

2008-2010: Απόσπαση στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στη Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας, στον Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας. Επίβλεψη και βοήθεια σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές Α΄ κύκλου στην ερευνητική τους μελέτη και στη συγγραφή των σεμιναριακών τους εργασιών.

2013-2014: Απόσπαση στο Τμήμα Χειρογράφων και Ομοιοτύπων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος. Συμμετοχή στην απογραφή των χειρογράφων κωδίκων της ΕΒΕ (Απρίλιος-Ιούλιος 2014).

2021-σήμερα: Μέλος Ε.ΔΙ.Π. Βυζαντινής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας.

Άλλες επιστημονικές δραστηριότητες / Συμμετοχή σε επιστημονικές εταιρείες και οργανισμούς

1. Μέλος της Ελληνικής Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών.
2. Μέλος της Österreichische Byzantinische Gesellschaft (Βιέννη).

Επιστημονικά ενδιαφέροντα

Έρευνα και αξιοποίηση πηγών, χειρόγραφων και εκδεδομένων, για τη μελέτη πολιτισμικών ιδεών και την εξέλιξή τους εντός διαφόρων ιστορικών περιόδων και συνθηκών.

Προσδιορισμός του *εαυτού* και του *άλλου* ως δρώντων υποκειμένων εντός της Ιστορίας, όπως αυτά ανιχνεύονται στις πηγές.